

Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Pyhtää

Hyvinvointikertomuksen laadinta vuosille 2026-2029 on käynnissä

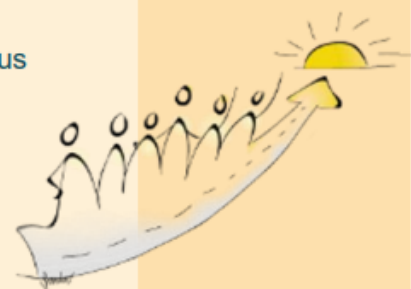
- Tavoitteena on laatia alueellinen hyvinvointikertomus, joka
 - Täyttää lakisääteiset sisältövaatimukset
 - Sisältää alueelliset hyvinvointisuunnitelmat (lapset, nuoret ja lapsiperheet, työikäiset, ikääntyneet)
 - On rakenteeltaan tiivis ja selkeä
 - On käytettävä ja visuaalisesti yhtenäinen
- Työskentelyssä on tarkoitus hyödyntää olemassa olevia rakenteita ja työryhmiä sekä jo aikaisemmin laadittuja sisältöjä siten, että työ saadaan ketterästi tehtyä.
- Hyvinvointikertomuksen rakenteen ja sisällön muotoiluun saadaan asiantuntijatukea Sotemuotoilu Oy:ltä

Työn eteneminen

Missä ollaan nyt?

Mitä tehdään

Lopputulos

Valmistelu	Rakenne- ja sisältösuunnitelma	Tavoitteiden ja mittareiden määrittely	Sisällöntuotanto ja -muotoilu	Visuaalinen suunnittelu, taitto ja viimeistely	11/2025
- Tavoitteiden ja suunnitelman tarkennus - Aikataulun ja yhteistyörakenteiden sopiminen - Työnjaon selkeyttäminen - Aineiston kokoamisen käynnistys	- Runkorakenteen valmistelu ja hyväksyntä (rakenne ja sisällysluettelo) - Yhdistettävien suunnitelmien sisällön sovittaminen osaksi kertomusta - Linjaukset visuaaliseen ilmeeseen ja esitystapaan - Yhteinen ymmärrys kertomuksen sisällöstä ja sisällöntuoton vastuista	- Painopisteiden määrittely ja hyväksyntä - Pää tavoitteiden määrittely ja hyväksyntä - Tulostavien mittareiden määrittely ja hyväksyntä - Väestöryhmäkohtaisten välitavoitteiden ja mittareiden määrittely ja hyväksyntä - Toimenpiteet ja prosessimittarit	- Tekstisisällön kokoaminen, kirjoittaminen ja muotoilu - Lakisääteisten sisältövaatimusten varmistaminen - Strategisten tavoitteiden linkitys - Sisällön tarkistus, täydentäminen ja hyväksyntä - Kuvien valinta	- Hyvinvointikertomuksen visualisointi - Kuvien ja kaavioiden viimeistely - Kielenhuolto ja saavutettavuuden varmistaminen - Taitto	Tiivis, selkeä ja käytettävä hyvinvointikertomus
- Hyväksytty työsuunnitelma ja aikataulu - Taustamateriaalit koottu - Viikko- ja seurantalaverit aikataulutettu ✓ VALMIS	- Hyvinvointikertomuksen sisältörakenne hyväksytty - Yhteinen ymmärrys tuotettavista sisällöistä ja vastuista - Linjaukset visualisointiin ✓ VALMIS	- Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet ✓ TYÖN ALLA	- Hyväksytty tekstisisältö - Valittu ja hyväksytty käytettävät kuvat ✓ KESKEN	- Viimeistelty hyvinvointikertomus ✓ KESKEN	

Rakenne- ja sisältösuunnitelma

1. Johdanto

- Hyvinvointia tehdään yhdessä
- Hyvinvointi Kymenlaaksossa: hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden nykytilan yleiset huomiot
- Kymenlaakson hyvinvoinnin strategiset painopisteet ja tavoitteet
- Yhteenveto

2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi

- Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tila
- Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

3. Työikäisten hyvinvointi

- Työikäisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tila
- Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

4. Ikääntyneiden hyvinvointi

- Ikääntyneiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tila
- Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

5. Täydentäviä asiakirjoja

6. Suunnitelman hyväksyminen ja seuranta

7. Hyvinvointikertomustyön työryhmä

8. Käsitteiden selitykset

Kymenlaakson hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2026-2029 on kaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistettä

**Terveelliset ja
hyvinvointia
tukevat elintavat**

**Merkityksellinen
elämä ja
turvallinen arki**

1. Johdanto

- Hyvinvointia tehdään yhdessä
- Hyvinvointi Kymenlaaksossa: hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden nykytilan yleiset huomiot
- Kymenlaakson hyvinvoinnin strategiset painopisteet ja tavoitteet (kaikki yhteisesti koskevat 2. painopistettä)
- Yhteenveto

✓ VALMIS

Kymenlaakson hyvinvoinnin strategiset tavoitteet vuosille 2026-2029

1. Terveelliset ja hyvinvointia tukevat elintavat

- Asukkaiden päihteiden käyttö ja päihteiden käytön haitat vähenevät
- Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä valintoja ja liikkuvat säännöllisesti
- Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat
- Aivoterveyttä tukevat elintavat vahvistuvat

2. Merkityksellinen elämä ja turvallinen arki

- Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi
- Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin
- Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee

Tavoite	Mittarit
Asukkaiden päihteiden käyttö ja päihteiden käytön haitat vähenevät	- Nuorten keskimääräinen päihteiden käytön aloitusikä (kouluterveyskysely) - Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 4. ja 5.luokan oppilaista, 8. ja 9.luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (kouluterveyskysely) - Aikuisten riskikulutuksen osuus (%) - Päihteisiin liittyvät sairaalakäynnit
Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä valintoja ja liikkuvat säännöllisesti	- Terveyttä edistäviä elintapoja –summaindikaattori, % 4. ja 5. lk ja 8. ja 9. lk oppilaista (kouluterveyskysely) - Päivittäin kasviksia/hedelmiä syövien osuus (%) - Sokerijuomien ja makeisten käytön vähentyminen (%) - Lapsista ja nuorista vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus (%) - Aikuisten liikkumissuosituksen täyttävien osuus (%) - Ikääntyneiden kokema liikkumisen mahdollisuus ja turvallisuus.
Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat	- Terveyttä edistäviä elintapoja –summaindikaattori, % 4. ja 5. lk ja 8. ja 9. lk oppilaista (kouluterveyskysely) - Asukkaiden itsearvioitu onnellisuus ja tyytyväisyys elämään (hyvinvointikyselyt). - Koettu arjessa selviytyminen, kykyviisari. Työikäisten kokema työkyky. Työkyvyttömyysindeksi, Vaikeasti työllistyvät, % 15-64 vuotiaista - Ikääntyneiden kokema osallisuus. - Nuorten ja aikuisten masennus- ja ahdistusoireiden yleisyys (%) - Psyykkisiin syihin liittyvät sairauspoissaolot.
Aivoterveyttä tukevat elintavat vahvistuvat	- Koettu muisti- ja keskittymiskyky. Aivoterveyttä tukevien elintapojen (uni, liikunta, ravinto, päihteettömyys) toteutuminen. - Aivoterveiden ongelmien (esim. muistihäiriöt) esiintyvyys.
Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi	- Asukkaiden kokema väkivallan, kiusaamisen tai häiriöiden määrä (%) - Hyvinvointikyselyt ("koetko olosi turvalliseksi arjessa") - Lasten ja nuorten kokemus koulun ja harrastusympäristöjen turvallisuudesta. - Koettu turvattomuus lähiympäristössä. - Asukkaiden kokemus liikkumisen turvallisuudesta (esim. valaistus, liikenne, julkiset tilat). - Ikääntyneiden kokema turvallisuus kodissa ja lähiympäristössä.
Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin	- Asukkaiden kokemus mahdollisuudesta vaikuttaa ja osallistua päätöksentekoon. - Osallistumisaktiivisuus (asukastilaisuudet, nuorisovaltuustot, yhdistystoiminta). - Äänestys% - Osallistuminen järjestötoimintaan - Syrjäytymisriskissä olevat 18-24 vuotiaat % vastaavanikäisistä
Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee	- Osuus asukkaista, jotka kokevat kuuluvansa yhteisöönsä (%) - Yksinäisyyden kokeminen (%)

- Kymenlaakson hyvinvoinnin strategiset painopisteet ja tavoitteet (kaikki yhteisesti koskevat 2. painopistettä)
- Yhteenveto

Väestöryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit (lapset, nuoret ja lapsiperheet)

"Päätaavoitteet"	"Välitavoitteet" (tämän kyseisen väestöryhmän kohdalla sanoitettu päätaavoite)	Tulosmittarit	Toimenpiteet	Prosessimittarit: kuvaa toimintaa ja voimavaroja	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/ yhdyspinta
Asukkaiden päihteen käyttö ja päihteen käytön haitat vähenevät		Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 4. ja 5.luokan oppilaista, 8. ja 9.luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (kouluterveyskysely)			
Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä valintoja ja liikkuvat säännöllisesti	" Asukkaiden liikkuminen arjessa ja vapaa-ajalla lisääntyy siten, että vähintään 70% 5.–9.-luokkalaisista liikkuu vähintään tunnin päivässä vuoteen xx mennessä" "Asukkaiden terveelliset ruokavalinnat lisääntyvät siten, että XXX"	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5.luokan oppilaista, 8. ja 9.luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely) Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, niiden osuus, joilla heikko fyysinen toimintakyky (MOVE! –järjestelmän kansallinen rekisteri) Niukasti kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja syövien nuorten osuus, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista(kouluterveyskysely)			
Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat		Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely) Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista			
Aivoterveyttä tukevat elintavat vahvistuvat		Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, % 8. ja 9.luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (kouluterveyskysely)			
Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvallisiksi					
Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin		Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)			
Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee					

Väestöryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit (työikäiset)

"Päätavoitteet"	"Välitavoitteet" (tämän kyseisen väestöryhmän kohdalla sanoitettu pää tavoite)	Tulosmittarit	Toimenpiteet	Prosessimittarit: kuvaa toimintaa ja voimavaroja	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/ yhdyspinta
Asukkaiden päihteiden käyttö ja päihteiden käytön haitat vähenevät		Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C), % 20 vuotta täyttäneistä (Terve Suomi, THL)			
Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä ruokavalintoja ja liikkuvat säännöllisesti		Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi)			
Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat		Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi) Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärän keskiarvo, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi)			
Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat		Riittämättömästi nukkuvien osuus (%), 20–64-vuotiaat (Terve Suomi)			
Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi					
Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin		Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi)			
Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee					

Väestöryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit (ikääntyneet)

"Päätavoitteet"	"Välitavoitteet" (tämän kyseisen väestöryhmän kohdalla sanoitettu päätavoite)	Tulosmittarit	Toimenpiteet	Prosessimittarit: kuvaa toimintaa ja voimavaroja	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/ yhdyspinta
Asukkaiden päihteiden käyttö ja päihteiden käytön haitat vähenevät		Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C), % 20 vuotta täyttäneistä (Terve Suomi, THL)			
Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä ruokavalintoja ja liikkuvat säännöllisesti		Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi)			
Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat		Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi) Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärän keskiarvo, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi)			
Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat					
Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi					
Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin		Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 20 vuotta täyttäneistä, koulutusryhmittäin (Terve Suomi)			
Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee					

Pyhtään hyvinvointi suunnitelma 2026-2029

•

PAINOPISTEET

- Lasten, nuorten ja perheiden painopisteet Pyhtäällä
- Työikäisen väestön painopisteet Pyhtäällä
- Ikääntyneiden painopisteet Pyhtäällä
- Liikunnan osiot voisi nimetä **liikuntakertomukseksi ja -suunnitelmaksi**. Sisältäisi yleisesti terveysliikunnan tilanteen (sisällytetään soveltava liikunta) sekä TEAviisarin osuudet

Hyvinvointisuunnitelman eteneminen

- Suunnitelman pohjaa Hyvinvointialueen mukaan
- Suunnitelman painopisteiden valinta
-valtuustot, hyteryhmä, kuntalaiset

Indikaattorit

Tekstisisällön kokoaminen, kirjoittaminen ja muotoilu - Lakisääteisten sisältövaatimusten varmistaminen - Strategisten tavoitteiden linkitys - Sisällön tarkistus, täydentäminen ja hyväksyntä –

19.11 Hyte-ryhmään

28.11 Hyvinvointilautakuntaan- hallitus-valtuusto

(Tammikuu – helmikuu 2026 hyväksyntä)

Väestöryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit (lapset, nuoret ja lapsiperheet

1 A)Asukkaiden päihteiden käyttö ja päihteiden käytön haitat vähenevät

1B)Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä valintoja ja liikkuvat säännöllisesti

1C)Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat

1D)Aivoterveyttä tukevat elintavat vahvistuvat

1E)Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi

1F)Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin

1G)Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee

Väestöryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit (työikäiset)

2A)Asukkaiden päihteiden käyttö ja päihteiden käytön haitat vähenevät

2B)Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä ruokavalintoja ja liikkuvat säännöllisesti

2C)Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee

2D)Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat

2E)Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi

2F)Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin

Väestöryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit (ikääntyneet)

3A)Asukkaiden päihteiden käyttö ja päihteiden käytön haitat vähenevät

3 B)Asukkaat tekevät arjessaan enemmän terveellisiä ruokavalintoja ja liikkuvat säännöllisesti

3C)Yhteisöllisyys lisääntyy ja yksinäisyyden kokemus vähenee

3D)Asukkaiden arjen voimavarat ja mielenterveys vahvistuvat

3E)Asukkaat kokevat elinympäristönsä ja arkensa turvalliseksi

3 F)Asukkaat osallistuva heille merkityksellisiin asioihin